

KAKO JE KLANJAO POSLANIK, sallallahu alejhi ve sellem

U vjerodostojnim hadisima je prenešeno da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je klanjao namaz na sljedeći način:

Prije namaza

Nije potvrđeno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je imao neki zikr ili dovu prije tekbiretul ihram (početnog tekbira), osim što treba voditi računa o poravnavanju saffova i upotrebi misvaka. Isto tako, blizina imamu ima vrijednost što je prenešeno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i nema razlike između desne i lijeve strane saffa, a najbolje mjesto je odmah iza imama.

Nijet

Nijet za namaz se učini u srcu i njegovo izgovaranje je novotarija.

Okretanje Kibli

Okretanje prema Kibli je vadžib u farzovima i dobrovoljnom namazu, a iz toga se izuzima onaj koji nije u mogućnosti da se okrene prema Kibli, poput onoga ko klanja u avionu ili brodu koji imaju svoju putanju, pa se tako na početku namaza okrene prema Kibli a zatim ako se prevozno sredstvo okrene u drugom pravcu nema grijeha u tome.

Dozvoljeno je klanjati dobrovoljne namaze u prevoznom sredstvu (autu i slično) u pravcu kojem putuje pa išareti naginjanjem a nije mu obaveza da se okrene prema K'abi.

Sunnet je da imam a i onaj ko klanja sam stavi sutru (perdu) tako da između njega i nje budu tri lakta.

Početak namaza

Izgovara se početni tekbir riječima: ALAHU EKBER podignutih ruku, ispruženih prstiju u visini ramena ili do vrhova ušiju. A nije ništa vjerodostojno prenešeno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da se uči kod početnog tekbira prilikom okretanja prema Kibli sa rukama.

Kijam (stajanje)

Kijam u namaza je rukn kod obaveznih namaza a kod doborvoljnih namaza je sunnet. Nema smetnje da se prilikom stajanja naslanja na štap i oslanja na zid ako mu je to potrebno zbog bolesti, starosti i slično. Nema nešto vjerodostojno da je prenešeno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o tome gdje mu je bio usmjeren pogled u namazu.

Klanjač stoji uspravno, ne razdvajajući mnogo između stopala, a njihovo spajanje je suprotno sunnetu, a ako se oduži namaz odmara ih naizmjenično.

Kiraet (učenje)

Namaz se počinje učenjem dove (koja se naziva dova istiftah-dova) i njeno učenje je sunnet. Preporučeno je da se ova dova uči raznovrsno, tj. na više načina onako kako je prenešeno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Zatim se uči Euza (isti'aza) a onda Bismilla ali ne naglas. Ruke se vežu tako da desna bude preko lijeve i može da ih stavi gdje hoće: na prsa, ili na pupak ili na stomak. Propisano je da se uči Fatiha, tako da je uči lijepo po tedžvidu, na sabahu i prva dva rekata jacije i akšama imam je uči naglas.

A na ostalim rekatima Fatihu uče i imam i muktedija. Muktedija ne uči Fatihu na rekatima u kojima imam uči naglas, uči je samo na rekatima na kojima imam uči u sebi, po ispravnom mišljenju.

Nakon Fatihe se uči nešto iz Kur'ana, na sabah namazu se uči nešto od dugih sura MUFESSAL (to su duge sure od sure Kaf do sure En-Nas). A na akšamu se uče kratke ili srednje sure. Na ostalim namazima se uče sure srednje dužine. Ako bi i na sabahu i na akšamu učio duge sure i to je sunnet.

Mekruh je da se oduži na jaciji namazu, a na putovanju je propisano da se olakša kiraet, tj da se uče kraće sure. Sunnet je da se jedna sura uči na jednom reka'atu i da se ne dijeli jedna sura na više reka'ata, a ako se to ponekad prekrši nema ništa u tome.

Skrušenost

Skrušenost je duša namaza i njegovo srce, pa ko je nema od klanjača njemu je namaz težak. Skrušenost u namazu je od osobina mu'mina koji će uspjeti.

Ruk'u

Nakon stajanja donosi tekbir za ruk'u rekavši ALAHU EKBER podiže ruke onako kako ih je podigao kod početnog tekbira (tekbiretul ihram).

Tekbiri koji se govore prelazeći sa jednog dijela namaza na drugi su sunnet po ispravnom mišljenju.

Podizanje ruku se radi na četiri mjesta u namazu: kod početnog tekbira, prilikom tekbira za ruk'u, vraćanja sa ruku'a i prilikom ustajanja nakon sjedenja na treći reka'at.

Saginje se na ruku'u, sunnet je da se muktedija sagne nakon što se sageo imam, prilikom čega poravna leža i ne izbacuje ih, ne obara glavu niti je ispravlja. Ruke stavlja na koljena pri čemu prste raširi. Sunnet je da se oduži sa ruk'uom. Nije dozvoljeno da se uči Kur'an na ruku'u nego se veliča Allah onako kako je prenešeno govoreći: **SUBHANE RABIJJEL AZIM** tri puta, a ako to ponovi deset puta to je dobro.

Zikrovi na ruku' koji su prenešeni u vjerodostojnim predajama su:

- "**SUBHANEKELLAHUMME RABBENA VE BIHAMDIKE, ALLAHUMMEGFIŘ LI**",

- "**SUBBUHUN KUDDUSUN RABBULMELAIKETI VERRUHI**",

- "SUBHANE ZILDŽEBERUTI VEL MELEKUTI VEL KIBRIJA'I VEL AZAMETI".

Klanjaču je dozvoljeno da dovi na ruk'u. Zatim se podiže sa ruk'a govoreći: **SEMI'ALLAHU LIMEN HAMIDEH**

svejedno bio klanjač imam ili klanjao sam, a što se tiče muktedije on kaže:
RABBENA VE LEKEL HAMD.

Sedžda

Zatim odlazi na sedždu. Dozvoljeno je klanjaču da prvo susti ruke ili koljena shodno njegovom stanju. Vadžib je učini sedždu sa sedam dijelova tijela: čelom, nosom, dlanovima (dva dlana), koljenima (dva koljena) i unutrašnjim vrhovima stopala (nožnim prstima), razdvajajući svoja stegna prilikom sedžde i ne oslanjajući stomak na njih, opruženih prstiju na rukama okrenutih prema Kibli.

Na sedždi izgovara: **SUBHANE RABBIJEL E'ALA tri puta**, pa ako poveća na deset puta to je dobro. Sedžda je najuzvišenije mjesto za dovu.

Sjedenje između dvije sedžde

Vraća se sedžde i sjedi sjedenje između dvije sedžde, sunnet je da sjedne na noge, da desnu nogu ispravi i da savije nožne prste tako da budu okrenuti prema Kibli, i da savije lijevu nogu i sjedi na njoj, ili da sjedi na krajevima ispravljenih stopala a to je takozvani IK'AU i kaže:
RABBIGFIR LI.

Druga sedžda je poput prve, i drugi reka'at je poput prvog osim što na njemu ne uči dova istiftaha i na njemu uči (nakon Fatihe) pola od onoliko koliko je učio na prvom reka'atu.

Tešehud (sjedenje)

Nakon što ustane sa sedžde i klanja drugi rekat sjeda na prvo sjedenje (tešehudul evel), osim na sabah namazu (jer on ima samo dva reka'ata), i sjeda na noge.

Tešehud (prvo sjedenje) je od vadžiba namaza, ko ga namjerno ostavi pokvario je namaz, a ko ga izostavi iz zaborava treba da učini sehvi sedždu. Ko ustane na treći reka'at a nije sjedio na tešehudu iz zaborava, pa ako je ustao ne treba da se vraća na sjedenje.

Propisano je da se išareti kažiprstom dok se sjedi na tešehudu, i na prvom i na drugom, i nije potvrđeno da ga treba pomjerati. Na prvom tešehudu se ne uči salavat na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Najispravnije što je preneseno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, od onoga što se uči na tešehudu je:

**ETTEHIJATU LILLAHI VESSALEVATU VETTAJJIBATU, ESSELAMU ALEJKE
EJJUHENNEBIJU VE RAHMETULLAHI VE BEREKATUHU, ESSELAMU ALEJNA VE ALA
IBADILLAHISSALIHIN. EŠHEDU ENN LA ILLAHE ILLELLAH VE EŠHEDU ENNE
MUHAMMEDEN ABDUHU VE RESULUHU.**

Salavat na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na zadnjem sjedenju je sunnet, a od njegovih oblika je:

**ALLAHUME SALLI ALA MUHAMMEDIN VE ALA ALI MUHAMMEDIN KEMA SALEJTE ALA
IBRAHIME VE ALA ALI IBRAHIME INNEKE HAMIDUN MEDŽID.**

Kada završi sa drugim tešehudom (na kraju namaza) propisano je da se dovi, a od najvjerodostojnijih dova koje se tada uče je:

**ALLAHUMME INNI E'UZU BIKE MIN AZABI DŽEHENNEME, VE MIN AZABIL KABRI, VE
MIN FITNETIIL MAHJA VEL MEMAT, VE MIN ŠERRI FITNETIL MESIHIDDEDŽAL.**

Zadnji tešehud (zadnje sjedenje) je rukn od ruknova namaza.

Selam (pedavanje selama)

Zatim predaje selam, prvo na desnu zatim na lijevu stranu, predavanje selama na desnu stranu je farz a na lijevu je sunnet, izgovarajući: **ESSELAMU ALEJKUM VERRAHMETULLAHI.**

Sunnet je da se okrene da desnu stranu tako da onaj ko je iza njega vidi njegov desni obraz i na lijevu stranu tako da mu onaj ko je iza njega vidi lijevi obraz.

Ovo je kratki pregled i rezime knjige Opisa Vjerovjesnikovog namaza, sallallahu alejhi ve sellem, od savremenog muhaddisa **Abdulaziza ibn Merzuka et-Tarifija.**

Ovaj opis namaz koji je šejh Et-Tarifi zasnovao na vjerodostojnim hadisima sa snažnim i pouzdanim fikhom mes'ela je po meni jedan od najpouzadnijih opisa namaza za onog ko hoće da klanja onako kako je klanjao naš voljeni Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Pouzdanost i snaga se vraćaju na znanje u hadisu i fikh samog šejha.

Ve billahi tevfik.